

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Πρόγραμμα επικαιροποίησης γνώσεων αποφοίτων ΑΕΙ

“ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ”

4^Η ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Τεχνολογική επιχειρηματικότητα

Συγγραφική Ομάδα:

Δρ. Εμμανουήλ Αδαμίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών

Τι είναι η τεχνολογική επιχειρηματικότητα

- Η επιχειρηματικότητα που βασίζεται στην τεχνολογία είναι μια από τις πιο σημαντικές πηγές δημιουργίας οικονομικής αξίας και ανάπτυξης στην Ευρώπη.

Τι είναι η τεχνολογική επιχειρηματικότητα

- Έχουν υλοποιηθεί προγράμματα και δράσεις για την ενθάρρυνση, τη διατήρηση και την επιτάχυνση της δημιουργίας και υποστήριξης νέων επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας.
- Η επιχειρηματικότητα που βασίζεται στην τεχνολογία έχει τη δυνατότητα να επιφέρει **μεγάλα κέρδη**, έχει όμως και **πολύ υψηλό ρίσκο**.

Τι είναι η τεχνολογική επιχειρηματικότητα

- Η τεχνολογική επιχειρηματικότητα είναι ένα είδος επιχειρηματικότητας που περιλαμβάνει την **εύρεση επιχειρηματικών ευκαιριών** που «περιέχουν» πολλή **τεχνολογία** και έχουν υψηλές προοπτικές, τη **συγκέντρωση πόρων** (ανθρώπινοι πόροι και κεφάλαια) και τη **διαχείριση μιας απότομης ανάπτυξης** που εμπεριέχει πολλούς **κινδύνους** χρησιμοποιώντας **ικανότητες λήψης αποφάσεων** υψηλού επιπέδου.

Τι είναι η τεχνολογική επιχειρηματικότητα

- Οι επιχειρήσεις που βασίζονται στην τεχνολογία εκμεταλλεύονται σημαντικά επιτεύγματα της επιστήμης και της τεχνολογίας για την ανάπτυξη καλύτερων προϊόντων και υπηρεσιών για τους πελάτες τους.

Τι είναι η τεχνολογική επιχειρηματικότητα

- Από μία άλλη σκοπιά, τεχνολογική επιχειρηματικότητα είναι η διαδικασία κατά την οποία επιχειρηματίες συνδυάζουν οργανωσιακούς πόρους και τεχνικά συστήματα μαζί με επιχειρηματικές στρατηγικές για την εκμετάλλευση ευκαιριών, ή
- Τεχνολογική επιχειρηματικότητα, είναι η καινοτομική εφαρμογή της επιστημονικής και τεχνολογικής γνώσης από έναν ή περισσότερους ανθρώπους για τη λειτουργία μιας επιχείρησης αναλαμβάνοντας οικονομικά ρίσκα για τη επίτευξη των στόχων τους.

Τι είναι η τεχνολογική επιχειρηματικότητα

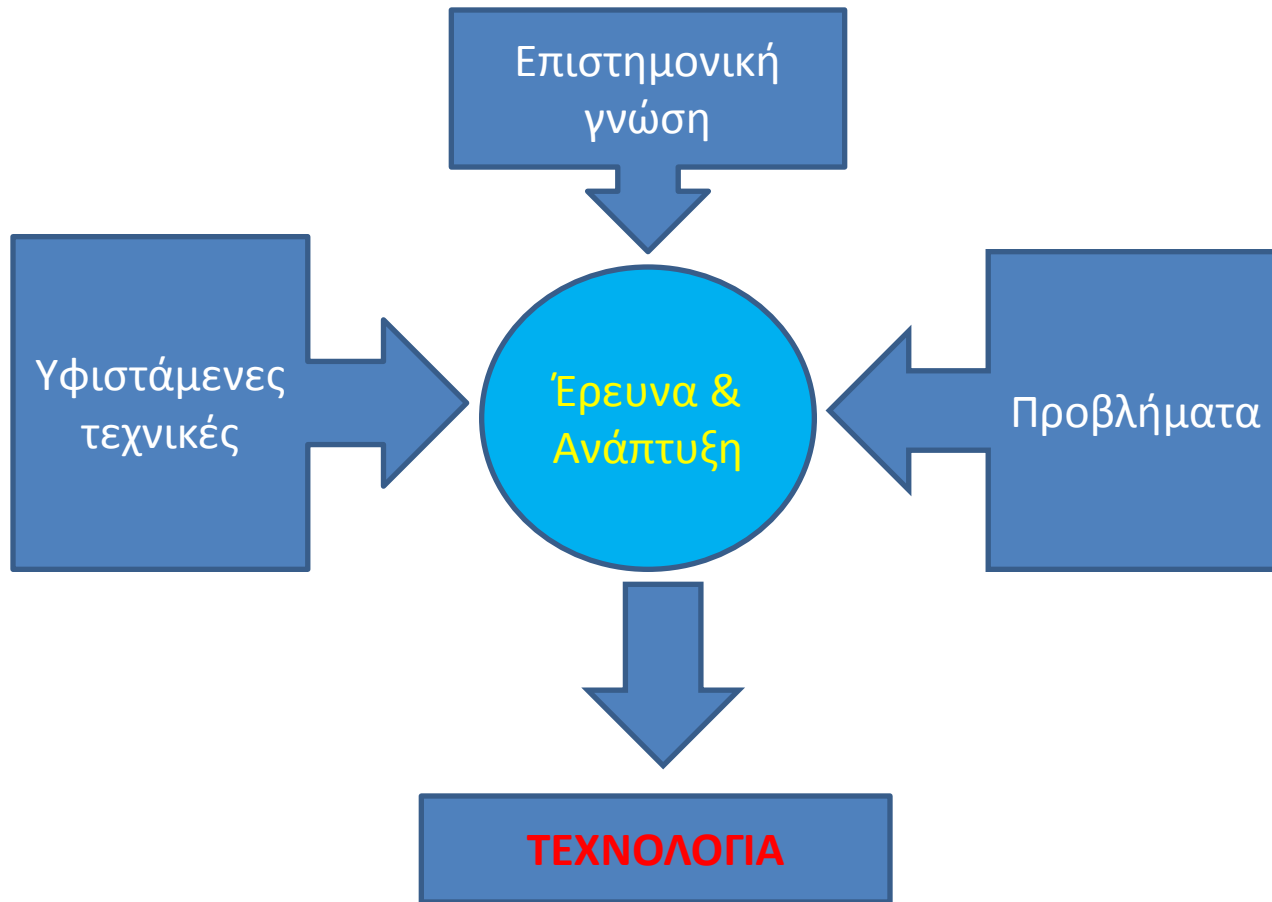
- Οι «επιχειρηματίες της τεχνολογίας» στοχεύουν στη δημιουργία ή/και την απόκτηση οικονομικής αξίας μέσω της εξερεύνησης ή/και της εκμετάλλευσης νέων λύσεων που βασίζονται στην τεχνολογία.

Τι είναι τεχνολογία (ορισμοί)

- Η πρακτική εφαρμογή της μάθησης και της γνώσης από μεμονωμένα άτομα και οργανισμούς για την υποστήριξη της ανθρώπινης προσπάθειας. Τεχνολογία είναι η γνώση, τα προϊόντα, οι διαδικασίες, τα εργαλεία και τα συστήματα που χρησιμοποιούνται στη δημιουργία αγαθών ή στην παροχή υπηρεσιών.

(White και Bruton, 2007)

Τι είναι τεχνολογία (ορισμοί)

Είδη τεχνολογίας

- Τεχνολογία προϊόντων
- Τεχνολογία διαδικασιών (παραγωγής)
 - Άμεση (π.χ. μηχανές)
 - Έμμεση (π.χ. λογισμικό ελέγχου)

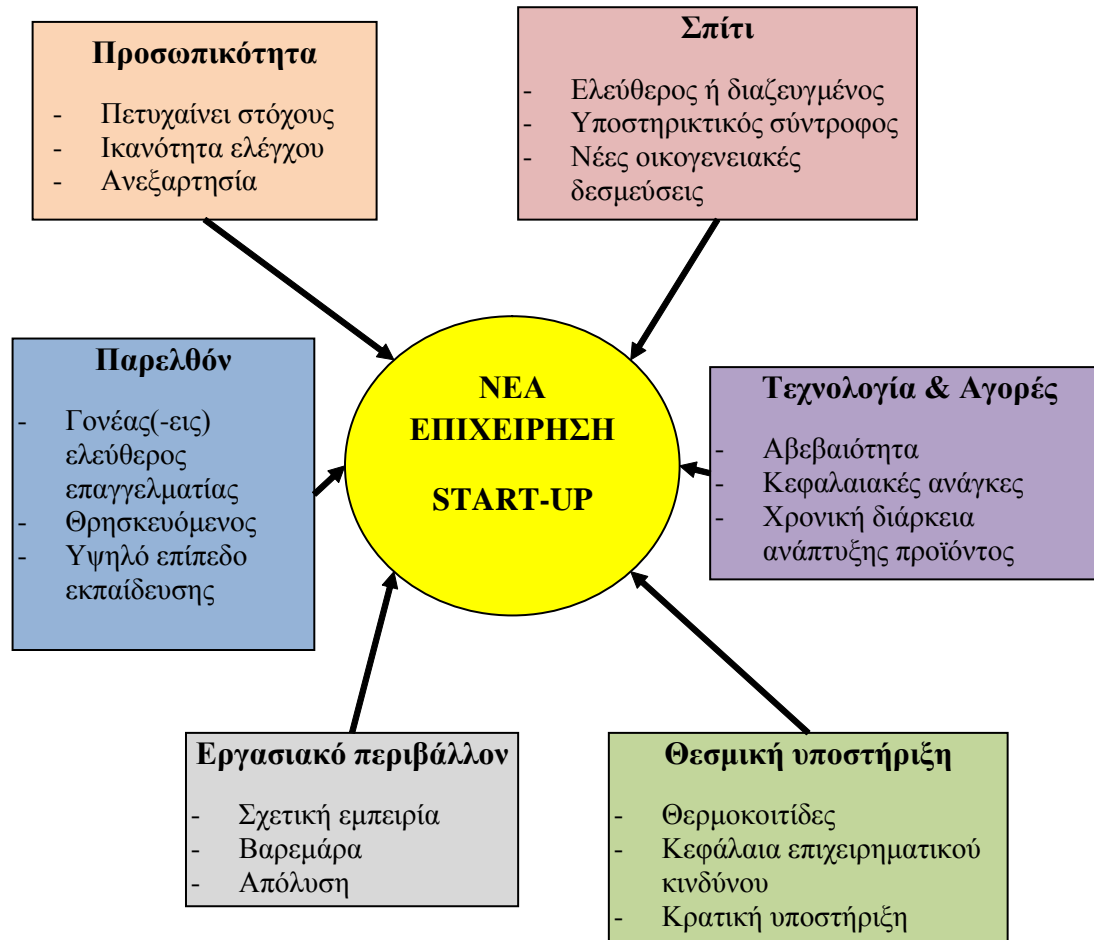
Τι είναι ο επιχειρηματίας της τεχνολογίας («τεχνο-επιχειρηματίας»)

- Είναι ο καταλύτης της τεχνολογικής επιχειρηματικότητας
- Συνήθως περισσότεροι του ενός «τεχνο-επιχειρηματίες» εμπλέκονται σε εγχειρήματα τεχνολογικής επιχειρηματικότητας
- Οι κύριοι παράγοντες που υποκινούν τους «τεχνο-επιχειρηματίες» είναι: **ανεξαρτησία, πλούτος, εκμετάλλευση.**
- **ανεξαρτησία = ελευθερία, έλεγχος**

Τι είναι ο επιχειρηματίας της τεχνολογίας («τεχνο-επιχειρηματίας»)

- Το άμεσο κοινωνικό περιβάλλον (οικογένεια, φίλοι, συνάδελφοι) του επιχειρηματία παίζει σημαντικό ρόλο στην επιτυχία.
- Οι «τεχνο-επιχειρηματίες» προέρχονται από πανεπιστημιακά εργαστήρια, ερευνητικά κέντρα και τμήματα επιχειρήσεων που σχετίζονται με την έρευνα και την ανάπτυξη (R&D).

Τι είναι ο επιχειρηματίας της τεχνολογίας («τεχνο-επιχειρηματίας»)

Η μεγάλη πρόκληση

- Η μεγάλη πρόκληση στη διαδικασία της τεχνολογικής επιχειρηματικότητας είναι η δυνατότητα να αποδείξει κανείς τη μελλοντική αξία μιας (επιχειρηματικής) ευκαιρίας πριν την υλοποίησή της.
- Απαιτείται καλύτερη κατανόηση της έννοιας της **τεχνολογικής ευκαιρίας** σαν πιθανή επικερδής επιχείρηση με στόχο την ανάπτυξη **διαδικαστικής γνώσης** (πώς να κάνουν κάτι) από τους ερευνητές και τους άλλους ενδιαφερόμενους.

Εντοπισμός ευκαιρίας

- Ο επιχειρηματίας πρέπει να έχει την ικανότητα να αναγνωρίζει τις επιχειρηματικές ευκαιρίες
- Δεν υπάρχει καμία προκαθορισμένη διαδικασία μέσω της οποίας κάποιος μπορεί να αναγνωρίσει μελλοντικές ευκαιρίες. Διότι δεν υπάρχουν απαντήσεις στα:
 - Από τι αποτελείται η αξιόπιστη γνώση για το μέλλον
 - Πως μπορεί να συλλέξει και να παράξει κάποιος αυτή τη γνώση

Εντοπισμός ευκαιρίας

- Όμως πολλοί υποστηρίζουν ότι οι επιχειρηματίες έχουν τις ικανότητες να σχηματίζουν μια μελλοντική εικόνα της επιχείρησής τους. Διότι
 - Υπάρχει θέληση για την αποδοχή της αβεβαιότητας
 - Υπάρχουν κάποιες διανοητικές ικανότητες που παράγονται από την κατάσταση εγρήγορσης στην οποία βρίσκονται
 - Η εγρήγορση του καθιστά ικανούς να αντιλαμβάνονται σημάδια αλλαγών και να παράγουν λογικές ιστορίες για το μέλλον της επιχείρησής τους

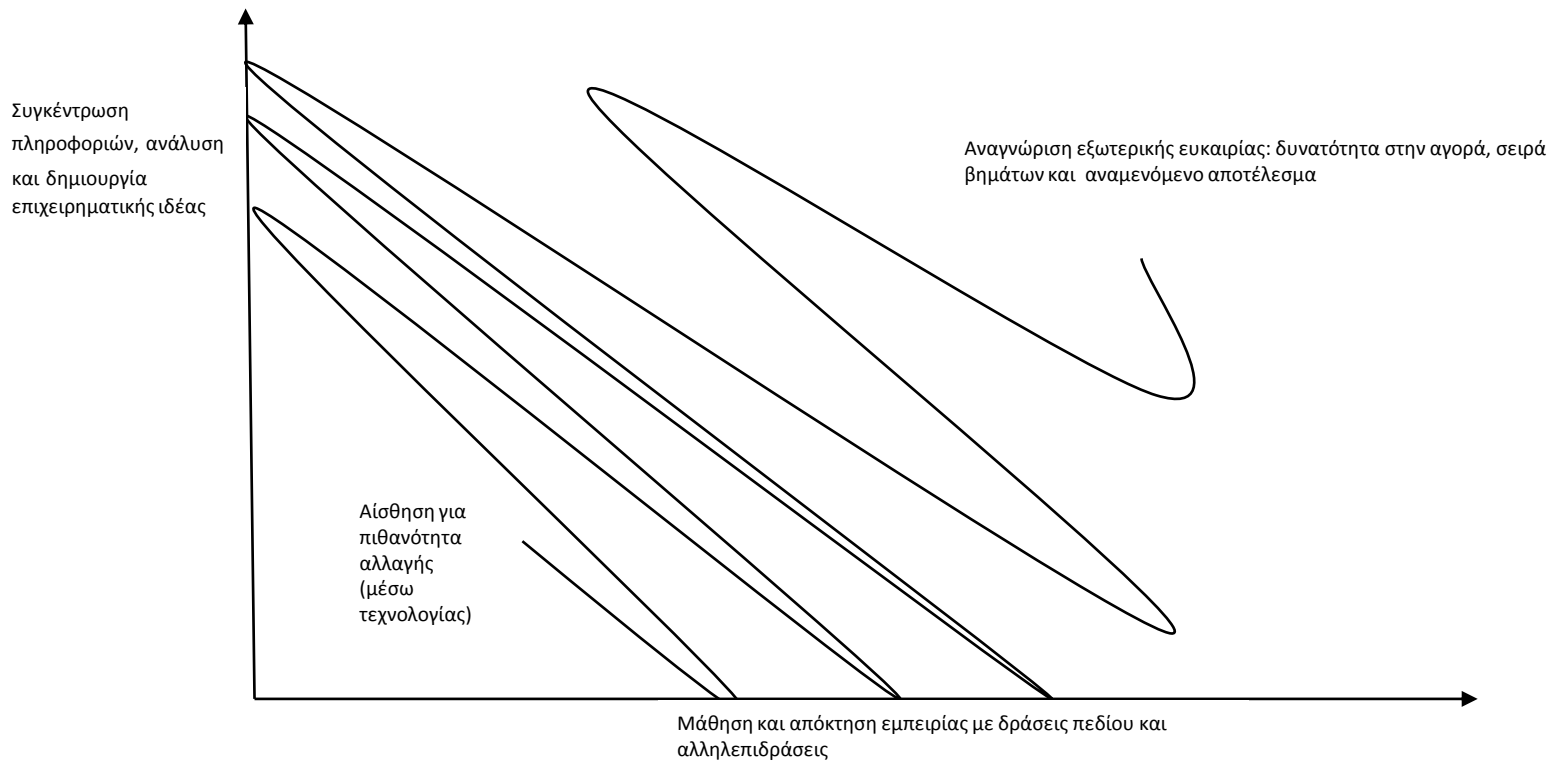
Εντοπισμός ευκαιρίας

- Αναγνώριση ευκαιρίας σημαίνει συγκέντρωση πληροφορίας, δημιουργία γνώσης και καθορισμός της μελλοντικής αξίας της επιχείρησης
- Τρεις απόψεις σχετικά με την έννοια της ευκαιρίας
 - Οι ευκαιρίες υπάρχουν στο περιβάλλον και με μια αντικειμενική διαδικασία μπορούν να εντοπιστούν (αντικειμενική προσέγγιση)
 - Οι ευκαιρίες υπάρχουν αλλά μόνο κάποιοι άνθρωποι έχουν την ικανότητα να τις εντοπίσουν (αντικειμενική-υποκειμενική προσέγγιση)

Εντοπισμός ευκαιρίας

- Οι ευκαιρίες δημιουργούνται στο μυαλό των επιχειρηματιών μέσω μιας διαδικασίας υποκειμενικής σκέψης. Δεν είναι δυνατόν να αποδειχθεί η ύπαρξή τους προτού υλοποιηθούν (δημιουργική υποκειμενική προσέγγιση)
- Στην τεχνολογική επιχειρηματικότητα οι ευκαιρίες περιλαμβάνουν την τεχνολογική παράμετρο που σαν δυνατότητες βρίσκεται στο μυαλό του επιχειρηματία (δημιουργική υποκειμενική προσέγγιση)

Η αναγνώριση/εντοπισμός ευκαιρίας ως διαδικασία μάθησης

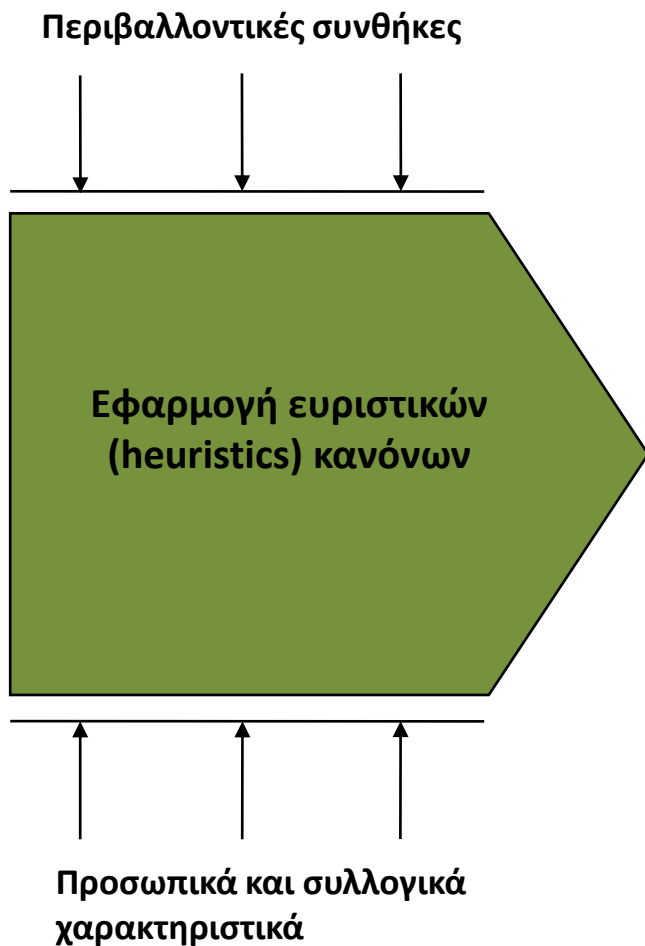

Εντοπισμός και αξιολόγηση ευκαιρίας

	ΤΥΠΟΣ I	ΤΥΠΟΣ II	ΤΥΠΟΣ III
Φύση αλλαγής	Γνωστή και επαναλαμβανόμενη	Προβλέψιμο φαινόμενο	Απρόβλεπτα γεγονότα
Είδος πρόβλεψης	Αρκετά πιθανό μέλλον: βελτιστοποίηση υλοποίησης με προγραμματισμό κινήσεων	Εύρος πιθανών μελλόντων: προετοιμασία διαφορετικές επιλογές	Διάφορα «φανταστικά» μέλλοντα: τεχνική παραγωγή διάφορων μελλόντων για προετοιμασία
Βασικές μέθοδοι	Αναγωγή από παλιές τάσεις, προγραμματισμός	Προβλέψεις ειδικών, υποθέσεις, προσομοιώσεις	Δράση, πειραματισμός, μάθηση, σενάρια

Αναγνώριση ευκαιρίας

Διαθέσιμη διαδικαστική γνώση σε σχέση με τις προσδοκίες
ΤΥΠΟΣ I – συνέχεια και αναγωγή
ΤΥΠΟΣ II – ασυνέχεια και εικασίες/προβλέψεις ειδικών
ΤΥΠΟΣ III – ασυνέχεια και ασθενή σημάδια

Αναγνώριση/εντοπισμός ευκαιρίας με βάση την τεχνολογία

- Μελλοντική δυνατότητα αγοράς με κάποια αμφιβολία
- Σειρά βημάτων για την απόκτηση της αγοράς και εναλλακτικές κινήσεις
- Προσδοκώμενος αντίκτυπος και αποτελέσματα

Επιχειρηματικό Σχέδιο

Το επιχειρηματικό σχέδιο περιγράφει πως θα διοικηθεί μια επιχειρηματική δραστηριότητα για ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

π.χ. πως θα διοικηθεί μια νέα επιχείρηση παραγωγής τεχνολογίας ή/και τεχνολογικών προϊόντων τα τρία πρώτα χρόνια της λειτουργίας της.

Η δομή του επιχειρηματικού σχεδίου

1. Πίνακας περιεχομένων
2. Περίληψη
3. Γενική περιγραφή επιχείρησης
4. Προϊόντα και υπηρεσίες
5. Σχέδιο μάρκετινγκ
6. Σχέδιο λειτουργίας
7. Διοίκηση και οργάνωση
8. Υφιστάμενα κεφάλαια
9. Δαπάνες έναρξης και απαιτούμενα κεφάλαια
10. Χρηματο-οικονομικό πλάνο
11. Παραρτήματα

Χώροι τεχνολογικής επιχειρηματικότητας

- **ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ**

- Εκπαίδευση και παραγωγή επιστημονικής και τεχνολογικής γνώσης. Εκπαίδευση στην επιχειρηματικότητα.
- Συμβολή στη δημιουργία νέων επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας με τη διεξαγωγή έρευνας και ανάπτυξης, τη δημιουργία τεχνο-βλαστών (spin-offs) και τη λειτουργία θερμοκοιτίδων (incubators)
- Συνεργασία με επιχειρήσεις παραγωγής υψηλής τεχνολογίας

Χώροι τεχνολογικής επιχειρηματικότητας

- **ΣΥΣΤΑΔΕΣ (CLUSTERS)**

- Περιλαμβάνουν επιχειρήσεις του ίδιου ή παρεμφερών κλάδων, κατόχους γνώσης και άλλους θεσμικούς παράγοντες και οργανισμούς που παρέχουν μια κρίσιμη μάζα γνώσεων, τεχνολογιών, κεφαλαίων, κλπ που χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας των μεμονωμένων επιχειρήσεων, αλλά και όλης της συστάδας συνολικά.
- Οι επιχειρήσεις μιας συστάδας έχουν ένα κοινό όραμα, αλλά όχι (αναγκαστικά) κοινούς στόχους

Χώροι τεχνολογικής επιχειρηματικότητας

- Η διοίκηση της συστάδας αποτελείται από στελέχη των βασικών εταιρειών «κορμού» και το διαμεσολαβητή/εμπνευστή που ενθάρρυνε και εμπύχωσε την ανάπτυξη της.
- Η διοίκηση της συστάδας απορρέει από συμφωνία των εταίρων και δεν επιβάλλεται εξωγενώς (εκτός εάν προκύπτει συγκεκριμένα από την πρόσκληση ενός προγράμματος για τη δημιουργία clusters).

Χώροι τεχνολογικής επιχειρηματικότητας

- **ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ/ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΠΑΡΚΑ**
- Βρίσκονται κοντά σε πανεπιστήμια ή/και εταιρίες
- Παραγωγή ενός περιβάλλοντος συνδεσιμότητας μεταξύ νέων επιχειρήσεων και μοίρασμα ιδεών, ανθρώπων, και εξοπλισμού.
- Λειτουργούν (και) ως θερμοκοιτίδες νέων επιχειρήσεων τεχνολογίας και παρέχουν συμβουλευτική, εκπαιδευτική και διαχειριστική υποστήριξη και υποδομές.
- Λειτουργούν ως σημείο διασύνδεσης με ειδικούς της τεχνολογίας, της διοίκησης και της επιχειρηματικότητας.

Χώροι τεχνολογικής επιχειρηματικότητας

- Γενικά παρέχουν:
 - Συν-χρηματοδότηση υποδομών (χώρων, internet, κλπ)
 - Πρεστίζ
 - Δυνατότητα εύρεσης πληροφοριών
 - Υπηρεσίες υποστήριξης (λογιστές, γραμματείς, κλπ)
 - Ειδικές συμβουλευτικές υπηρεσίες (π.χ. πώς να πατενταριστεί μια καινοτομία)
 - Εκπαίδευση σε ζητήματα επιχειρηματικότητας
 - Χρηματοδότηση

Εύρεση κεφαλαίων

- **Κεφάλαια από ίδιους πόρους, οικογένεια, συγγενείς, φίλους, ...**
- **Κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών (ή επιχειρηματικού κινδύνου) (venture capital)**
 - Συμμετοχή στην επιχείρηση
 - Εισέρχονται βάσει κάποιας απόδοσης σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα
 - Κατά μέσον όρο μετά από 10 χρόνια οι συμμετέχοντες εξέρχονται από την επιχείρηση

Εύρεση κεφαλαίων

- **Τραπεζικός δανεισμός**
 - Όχι πολύ κοινή μέθοδος λόγω έλλειψης εγγυήσεων
- **Επιχειρηματικοί άγγελοι**
 - Ιδιώτες επενδυτές που επενδύουν χρήματα και διαθέτουν χρόνο, εμπειρία και τεχνογνωσία σε επιχειρήσεις που παρουσιάζουν προοπτικές ανάπτυξης.
 - Γενικά, τα άτομα αυτά έχουν μεγάλη εμπειρία σε θέματα που σχετίζονται με την διοίκηση και την οργάνωση επιχειρήσεων, την ορθολογική διαχείριση επιχειρησιακών πόρων, καθώς και το marketing.
 - Ο ρόλος τους είναι διττός: από τη μια είναι επενδυτές που επενδύουν τα κεφάλαιά τους και από την άλλη έχουν ενεργό ρόλο στην επιχείρηση

Η αγορά των προϊόντων τεχνολογίας

- Βραχύς κύκλος ζωής
 - Ταχεία είσοδος στην αγορά, γρήγορο «νεκρό σημείο»
- Αλληλο-εξάρτηση με άλλα προϊόντα τεχνολογικής έντασης
 - Συμπληρώματα, ανάγκη συνεργασίας
- Τεχνολογική υποστήριξη
- Τιμολόγηση συντήρησης
- Διεθνείς αγορές

Αποτίμηση Επιχειρηματικού Σχεδίου

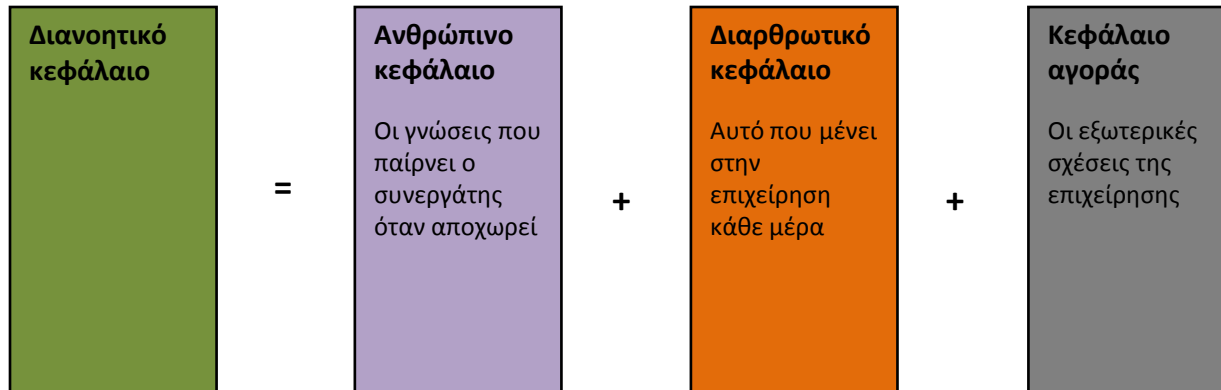
Κριτήριο	Ευρώπη	Αμερική	Ασία
Ικανότητα επιχειρηματία να αξιολογήσει και να αντιδράσει σε κινδύνους	3,6	3,3	3,5
Ικανότητα επιχειρηματία να συνεχίσει αδιάλειπτα την προσπάθεια	3,6	3,6	3,7
Ο επιχειρηματίας γνώστης της αγοράς	3,5	3,6	3,6
Ηγετικές ικανότητες επιχειρηματία	3,2	3,4	3,0
Προηγούμενες επιτυχίες επιχειρηματία	3,0	3,2	2,9
Ύπαρξη πρωτοτύπου που λειτουργεί	3,0	2,4	2,9
Αποδοχή προϊόντος στην αγορά	2,9	2,5	2,8
«Ιδιόκτητο» προϊόν ή προϊόν που μπορεί να προστατευτεί	2,7	3,1	2,6
Επίπεδο υψηλής τεχνολογίας προϊόντος	1,5	2,3	1,4
Η αγορά-στόχος έχει υψηλές προοπτικές ραγδαίας ανάπτυξης	3,0	3,3	3,2
Η επιχείρηση θα «κινήσει» μια υπάρχουσα αγορά	2,4	2,4	2,5
Μικρή πιθανότητα ανταγωνισμού τα επόμενα 3 χρόνια	2,2	2,4	2,4
Η επιχείρηση θα δημιουργήσει μια νέα αγορά	1,8	1,8	2,2
Η απόδοση της επένδυσης μεγαλύτερη από δεκαπλάσια τα επόμενα 10 χρόνια	2,9	3,4	2,9
Ευκολία επιτυχούς εξόδου (π.χ. εισαγωγή σε χρηματιστήριο)	2,7	3,2	2,7
Η απόδοση της επένδυσης μεγαλύτερη από δεκαπλάσια τα επόμενα 5 χρόνια	2,1	2,3	2,1

Αποτίμηση Επιχειρηματικού Σχεδίου

Παράγοντες	Χαρακτηριστικά	Βαθμός
Διοίκηση	Διαχείριση γνώσης	5
	Τεχνολογική εμπειρία	5
	Διοικητικές ικανότητες	5
	Ικανότητα προσέλκυσης κεφαλαίων	5
	Ανθρώπινο δυναμικό	5
Τεχνολογία	Περιβάλλον ανάπτυξης τεχνολογίας	5
	Αποτελέσματα ανάπτυξης τεχνολογίας (πατέντες, κλπ)	5
	Επιτυχή έργα ανάπτυξης τεχνολογίας	5
	Τεχνολογική υπεροχή	10
	Εμπορική χρήση τεχνολογίας	10
Αγορά	Δυνατότητες αγοράς	5
	Χαρακτηριστικά αγοράς και ανταγωνισμού	5
	Ανταγωνιστικότητα προϊόντος	10
Κερδοφορία	Σκοπιμότητα σχεδίου πωλήσεων	10
	Σκοπιμότητα επιχειρησιακού σχεδίου	5
	Επιστροφή επένδυσης	5

Κατηγορία										
	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC	CC	C	D
Βαθμός	>90	85-89	80-84	75-79	70-74	65-69	60-64	55-59	50-54	<50

Το διανοητικό κεφάλαιο

Η πνευματική ιδιοκτησία

- Η πνευματική ιδιοκτησία είναι άυλη και μη απτή, όπως οι ιδέες, οι συνταγές οι εκφράσεις ή δηλώσεις και κάθε άλλη διανοητική δημιουργία.
- Η πνευματική ιδιοκτησία αγοράζεται, μεταβιβάζεται ή δανείζεται.

Η ευρεσιτεχνία

- Ευρεσιτεχνία είναι η δημιουργική επινόηση.
- Συνδέεται με τη συνταγματική και αστική προστασία της ανθρώπινης προσωπικότητας και των προϊόντων της ανθρώπινης διάνοιας.
- Εκδηλώνεται πρακτικά με τη δημιουργία προϊόντων, υπηρεσιών και μεθόδων παραγωγής.
- **Η ευρεσιτεχνία είναι ένα τίτλος που αναγνωρίζει το νόμιμο δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας μιας εφεύρεσης και εξασφαλίζει ένα προσωρινό μονοπώλιο εκμετάλλευσης.**

Η ευρεσιτεχνία

- Παρέχεται από τα εθνικά ή διεθνή γραφεία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας
- Αποτελεί ισχυρό δείκτη τεχνολογικής καινοτομίας μιας επιχείρησης ή μιας χώρας
- Δεν σημαίνει ότι προστατεύει άμεσα εκμεταλλεύσιμα στοιχεία – μπορεί να απαιτείται μεγάλη περίοδος ωρίμανσης

Στρατηγικές προστασίας δικαιωμάτων

- **Στρατηγική πατέντας και μυστικότητας** – επιμήκυνση χρόνου δημοσιοποίησης
- **Στρατηγική μυστικότητας** – διατήρηση μυστικότητας καινοτομίας και όχι άμεση κατοχύρωση (πιθανόν λόγω αδυναμίας)
- **Στρατηγική πατέντας χωρίς μυστικότητα** – πιθανά οφέλη από τεχνογνωσία εκμετάλλευσης ή/και δημιουργία αγοράς υποδοχής
- **Στρατηγική δημοσιοποίησης** – καινοτομίες μικρής αξίας

Στρατηγικές προστασίας δικαιωμάτων

- Η επιλογή της κατάλληλης στρατηγικής εξαρτάται από την τεχνογνωσία και τη δυνατότητα ιδιοποίησης των ωφελειών που μπορούν να προκύψουν από την καινοτομία καθώς και από την τεχνολογική ή μη υπεροχή του προϊόντος που δεν μπορεί να αποκωδικοποιηθεί εύκολα από τους ανταγωνιστές.
- Η πατέντα από μόνη της δεν είναι ικανή να αποφέρει κέρδη ή να στηρίξει μια επιχείρηση, πολλές δε φορές μπορεί να οδηγήσει στο «θάνατο» του προϊόντος.

Το Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας

- Τίτλος προστασίας με ισχύ 20 ετών για νέα επινοήματα επιδεκτικά βιομηχανικής εφαρμογής
- *«Για να επιδέχεται διπλώματος ευρεσιτεχνίας μια εφεύρεση, πρέπει να έχει μια τεχνική συνεισφορά σε έναν τεχνικό τομέα, η οποία δεν είναι προφανής σε πρόσωπα ειδικευμένα στον τομέα αυτό», Ευρωπαϊκή Οδηγία.*

Το Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας

- Από τα Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας μπορεί κανείς να αντλήσει:
 - Τεχνικές επιστημονικές πληροφορίες
 - Βιβλιογραφικές πληροφορίες (στοιχεία δικαιούχου, χώρες προστασίας, κλπ)
 - Νομικές πληροφορίες (διάρκεια ισχύος, νομική κατάσταση)
 - Οικονομικές-εμπορικές πληροφορίες (ποια είναι τα νέα προϊόντα)

Το Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας - σημασία

- Αποφεύγεται σπατάλη χρόνου και χρήματος για έρευνα σε περιοχές που έχουν ερευνηθεί και κατοχυρωθεί
- Διερευνούνται οι κινήσεις ανταγωνιστών
- Ενημερώνονται για τάσεις οι χρηματοδοτικοί φορείς
- Ενημερώνονται οι ενδιαφερόμενοι για τη στάθμη της τεχνικής και τις τάσεις σε ένα τομέα

Ευρεσιτεχνία και διάχυση τεχνολογίας

- Τη δεκαετία 1992-2002 υπήρξε ραγδαία αύξηση στις πατέντες (40%, ΟΟΣΑ) νέων τεχνολογιών (επικοινωνίες, βιοτεχνολογία, πληροφορική)
- **Πρόβλημα πνευματικών μονοπωλίων**
- **Περιορισμός πρόσβασης στη γνώση και την έρευνα**
- **Η προστασία αφορά τη χρήση και όχι τη γνώση που περικλείεται σε μια ευρεσιτεχνία**

Ευρεσιτεχνία και διάχυση τεχνολογίας

- Φόβος διαρροής της ιδέας κατά τη διαδικασία κατοχύρωσης
- Φόβος δικαστικής διαμάχης με ισχυρούς με παρόμοιες πατέντες
- Σύμφωνα με την ΕΕ τα δύο τρίτα των ευρεσιτεχνιών δεν κατοχυρώνονται
- Νομική υποστήριξη ΕΕ σε ΜμΕ
- Εξαίρεση προστασίας όταν η ευρεσιτεχνία χρησιμοποιείται για πειραματικούς και ερευνητικούς σκοπούς

Ευρεσιτεχνία και επιχειρηματικότητα

- **Η ευρεσιτεχνία αποτελεί κίνητρο για τη δημιουργία επιχείρησης – διευκολύνει την ανεύρεση νέων κεφαλαίων και αποτελεί ανταγωνιστικό πλεονέκτημα**
- **Η ευρεσιτεχνία αποτελεί κίνητρο για την επέκταση μιας υφιστάμενης επιχείρησης**

Αποτελεσματικότητα κατοχύρωσης ευρεσιτεχνιών

1: καθόλου, 5: πάρα πολύ

Κλάδος	Προϊόντα Ευρώπη	Διαδικασίες ΗΠΑ	Διαδικασίες Ευρώπη	Προϊόντα ΗΠΑ
Φάρμακα	4,8	4,6	4,3	3,5
Πλαστικά υλικά	4,8	4,6	3,4	3,3
Καλυντικά	4,6	2,9	3,9	2,1
Πλαστικά προϊόντα	3,9	3,5	2,9	2,3
Ανταλλακτικά αυτοκινήτων	3,9	3,2	3,0	2,6
Ιατρικά μηχανήματα	3,8	3,4	2,1	2,3
Ημιαγωγοί	3,8	3,2	3,7	2,3
Αεροναυπηγική	3,8	2,7	2,8	2,2
Τηλεπικοινωνίες	3,6	2,6	2,4	2,2
Προϊόντα ατσαλιού	3,5	3,6	3,5	2,5
Συσκευές μετρήσεων	3,3	2,8	2,2	2,6
Διύλιση πετρελαίου	3,1	3,1	3,6	3,5
Χαρτοβιομηχανία	2,6	2,4	3,1	1,9

Μέτρηση καινοτομίας και πατέντες - Δείκτες

- **Αριθμός πατεντών** – επίπεδο τεχνολογικής δραστηριότητας
- **Αναφορές ανά πατέντα** – επίδραση των πατεντών της επιχείρησης
- **Δείκτης τρέχουσας επίδρασης (CII)** – αριθμός αναφορών στη χρονιά των πατεντών των τελευταίων 5 ετών διά του συνολικού αριθμού αναφορών – Δείκτης ποιότητας
- **Τεχνολογική δύναμη (TS)** – αριθμός πατεντών πολλαπλασιασμένος με το δείκτη CII – δύναμη χαρτοφυλακίου πατεντών

Μέτρηση καινοτομίας και πατέντες - Δείκτες

- **Χρόνος κύκλου τεχνολογίας (TCT)** – μέσος χρόνος των αναφορών στις πατέντες (χρόνια)
- **Επιστημονική διασύνδεση (SL)** – μέσος αριθμός αναφορών σε επιστημονικά άρθρα στις πατέντες
- **Επιστημονική δύναμη (SS)** – αριθμός πατεντών πολλαπλασιασμένος με το δείκτη επιστημονικής διασύνδεσης

Μέτρηση καινοτομίας και πατέντες – Δείκτες για διάφορους κλάδους

Κλάδος	CII	TCT	SL
Πετρέλαιο και φυσικό αέριο	0,84	11,9	0,8
Χημικά	0,79	9,0	2,7
Φάρμακα	0,79	8,1	7,3
Βιοτεχνολογία	0,68	7,7	14,4
Ιατρικά μηχανήματα	2,38	8,3	1,1
Υπολογιστές	1,88	5,8	1,0
Τηλεπικοινωνίες	1,65	5,7	0,8
Ημιαγωγοί	1,35	6,0	1,3
Αεροδιαστημική	0,68	13,2	0,3

Στρατηγική χρήση πατεντών

- **Επιθετική** – πολλαπλασιασμός πατεντών για τον περιορισμό ή την αποφυγή ανταγωνισμού
- **Αμυντική** – ελαχιστοποίηση μίμησης
- **Οικονομική** – πώληση πατεντών ή δικαιωμάτων
- **Διαπραγματευτική** – πατέντες για την επίτευξη στρατηγικών συμμαχιών, υιοθέτηση προτύπων, κλπ
- **Φήμη** – βελτίωση δημόσιας εικόνας επιχείρησης

Βιβλιογραφία

Bessant, J. and Tidd, J. 2007. Innovation and Entrepreneurship. John Wiley & Sons, Chichester, UK.

Grandstrand, O. 2005. Innovation and the intellectual property rights. In J. Fagerberg, D. Mowery and R. Nelson (eds.) The Oxford Handbook of Innovation. Oxford University Press, Oxford, pp. 266-290.

Ries, E. 2013, Lean Startup - Λιτή Επιχειρηματική Εκκίνηση. Εκδοτικός Οίκος Α.Α. Λιβάνη, Αθήνα.

Roberts, E. 1991. Entrepreneurs in High Technology: Lessons from MIT and Beyond. Oxford University Press, Oxford.

Καραγιάννης, Η.Γ. και Μπακούρος, Ι.Λ. 2010. Καινοτομία – Επιχειρηματικότητα. Εκδόσεις Σοφία, Θεσσαλονίκη.

Κομνηνός, Ν. 1993. Τεχνοπόλεις και Στρατηγικές Ανάπτυξης στην Ευρώπη. Gutenberg, Αθήνα.